

1. Inleiding

Bestuursverslag 2022

Stem van Afrika is een stichting die community based media in Afrika ondersteunt. De stichting is opgericht in 1962 door katholieke autoriteiten in Hilversum en voortgezet door Nederlandse omroepmensen in de overtuiging dat community radio een grote bijdrage kan leveren aan de emancipatie van bevolkingsgroepen. Vanuit die overtuiging werkt Stem van Afrika nog steeds. De stichting heeft een bescheiden belegd vermogen. Het jaarlijkse rendement van dat vermogen wordt - gemiddeld - uitgegeven aan community media, instellingen of projecten in Afrika.

Stem van Afrika is lid van de FIN, de branchevereniging van fondsen en foundations, en onderschrijft de FIN-gedragscode.

2. Uitgangspunten

Aanvragen voor ondersteuning worden beoordeeld op basis van een in 2017 vastgesteld 'position paper' van Stem van Afrika. Aan de hand hiervan worden aanvragen voor ondersteuning beoordeeld op onder meer de volgende uitgangspunten:

1. Stem van Afrika ('Stem') ondersteunt de organisatieontwikkeling van community-radiostations ('radiostations') in Afrika. Stem ondersteunt in principe niet de aanschaf van (radio-)apparatuur.

2. Stem verlangt dat programma's / projecten waar mogelijk een belangrijke invloed hebben op meerdere radiostations, of op partijen die organisatie-ontwikkeling bij verschillende radiostations ondersteunen. Stem kan ook individuele radiostations ondersteunen. Stem kan ook programma's / projecten ondersteunen die invloed hebben op de community of radiosector in het algemeen (sectorontwikkeling).
3. Stem ondersteunt radiostations die aantoonbaar betrokken zijn bij de gemeenschap, dorp of buurt. Dit kunnen radiostations in handen van de gemeenschap zijn, of die ondersteund worden door, en/of de mogelijkheid hebben om, een groot deel van de gemeenschap te mobiliseren.
4. Stem ondersteunt radiostations rechtstreeks. Stem concentreert de inspanningen op community-radio in Engelstalig Oost-Afrika. Bij wijze van proef is Stem in 2022 een project aangegaan in Franstalig Afrika, waarbij de communicatie tussen Stem en Cameco in het Engels gaat.
5. Stem verwacht dat radiostations / projecten / programma's structureel duurzaam en inclusief zijn. Stem verlangt een minimale eigen bijdrage van de begunstigden. Stem beseft dat soms langdurige ondersteuning gewenst kan zijn en is bereid het afbouwen van een project / programma te ondersteunen om een blijvend effect te garanderen.
6. Stem is bereid om deelprojecten van door andere organisaties geïnitieerde projecten te ondersteunen. Dit deelproject moet dan aan bovenstaande uitgangspunten voldoen.

3 Terug naar normaal in 2022

De corona-pandemie kwam in 2022 vrijwel tot stilstand en de meeste lopende projecten konden probleemloos weer worden opgepakt. Ook kwamen er weer nieuwe aanvragen. Hoewel de medische noodzaak tot vergaderen op afstand kwam te vervallen, is besloten toch jaarlijks één bijeenkomst van het Algemeen Bestuur geheel via Zoom af te handelen. Dat bespaart reiskosten (onder meer vanuit Duitsland en België) en hotelkosten. De andere AB-bijeenkomst kan dan zoals gebruikelijk in Hilversum plaatsvinden, gekoppeld aan het traditionele diner met oud-bestuursleden. Vanaf dit jaar vindt die bijeenkomst in principe in mei plaats.

De samenwerking met de in Aken gevestigde uitvoeringsorganisatie Catholic Media Council (CAMECO) werd verder geïntensiveerd. We namen afscheid van Petra Stammen, sinds jaar en dag onze vaste vertegenwoordiger bij CAMECO. Zij is opgevolgd door Mambulu Ekutsu.

STICHTING STEM VAN AFRIKA - Bestuursverslag 2022

De in 2021 gezochte samenwerking met Wilde Ganzen heeft zich in 2022 nog niet echt gematerialiseerd. De intentie blijft om in 2023 een gezamenlijk project aan te gaan.

In de marges van onze (Zoom-)bijeenkomsten is er verder gediscussieerd over de vraag of en hoe het beleid van Stem moet worden bijgesteld. De laatste keer dat we ons beleid hebben getoetst aan nieuwe inzichten, was in 2017. Dat heeft geleid tot een position paper, waarvan de in paragraaf 2 genoemde uitgangspunten zijn afgeleid. Hoezeer en in welke richting daarvan afgeweken zou moeten worden is onderwerp van verdere discussie. Een ‘task force’ van vier bestuursleden zal pogen het zestigjarige jubileum van Stem van Afrika in mei 2023 te organiseren rondom een symposium over nieuwe beleid.

3a Projecten

In 2022 is geld uitgekeerd aan de volgende projecten (totaal 104.590, excl. donatie aan CAMECO van €10.000):

Portfolio SvA-2022_28122022.xlsx

Portfolio Grants Stem van Afrika

18/06/2023

SvA-nr	Applicant	Country	Project Name	SvA Contact	2020 Spent	2021 Spent	2022 Budget	2022 Spent	Total Spent on running projects	Total Budget Project (3 year average)	Comment	Receipt
64797	La Différence (DRC)	DR Congo	Intégration de l'internet et renforcement des capacités des radios communautaires à Idjwi	BW		23.819		24.996	48.816	47.235	19-month project Approved board 21 May 2021, 1st instalment 13/08/2021, 23.819,44, 2d instalment 20-7-2022 24.996,21	La difference_2nd instalment.pdf
64805	Manyu Radio	Cameroon	Reconstruction of Manyu Community Radio (MCR)	MP, WJ		5.253		605	5.858	10.506	FransKoenx, Approved board 21 May 2021, Provision for private consulting Broadcast FM Alatu Martin, 17/10/2021, 5.253,-; 11-10-2022: MediaAdviceProject	n/a - Frans Koenx Fonds
64807	Uganda and Kenya Team	Kenya	Audience research toolkit, Know Your Audience - Improve Your Radio	BW, PW	3.575	13.300		10.000	26.875	13.300	Approved board 24 January 2020, TOOLKIT ASSESSMENT MEETING 1.500 (2*750) 10/09/2019, 1st instalment 10.000 (6.425U + 3.575K) 18/03/2020, second phase 19.000,-; 17/12/2020 (1418), 3th instalment, 12/07/2021, 6.400,- (Kenya team); 17/11/2021 7.400,-; 26-11-2022 4.300,-; 05-04-2022 10.000,-	Record no 64643_Bank Credit Note_TEC_second instalment_EUR 10,000.pdf
64809	TEC	Tanzania	CAPACITY BUILDING ON ENVIRONMENTAL MEDIA RADIOS CAMPAIGNS IN THE CENTRAL AND LAKE ZONES	BW		18.000		24.300	42.300	45.442	Approved board 21 May 2021, 1st instalment 17/06/2021, 18.000,-; second instalment 07-03-2022 10.000,-; 3rd instalment 14.300,- 21-9-2022	Jesui Fathers_Lcmc bank statement for April 2022 .pdf; TEC_Instalment 14300 euros 21 sept 2022.pdf
65041	Elias Mokuu (Lead Kenya Team)	Kenya	Know Your Audience - Radio Rating					16.100	16.100	50.800	July 2022 - July 2024, 1st instalment 22/08/2022, 16.100,-	Audience Research/Rating_Kenya bankstatement_23082022.PDF
65182	UMWA	Uganda	Transformation of Mama FM into a Social Enterprise	WJ				20.786	20.786	20.786	June - November 2022, 1st instalment 01/07/2022, 9.393,-; last instalment 28/12/2022, €11.393,-	65182_BANK ADVICE UMWA_SvABank Advice_Confirmation of reception of funds 5_January_2023.pdf
65104	AMECEA	Kenya	Promoting community radio based social cohesion for tolerance and peaceful coexistence during Kenya's 2022 general elections					7.803	7.803	17.347	July-December 2022 (six months), 1st instalment 01/07/2022, 7.803,-	AMECEA SOCIAL COMMUNICATIONS_103_GER027871182_0443 554748.pdf
Closed projects						REF1		13.478				
Total Committed						82.500	73.650	104.590	168.538	205.416	Comment in red: spent in 2022	

Vorig overzicht: 23/May/22
 Actueel overzicht tbv bestuur: 21/Dec/22
 Gecorrigeerd: 23/May/23

1

3b CAMECO

3

Voor het organiseren en voorbereiden van aanvragen en voor het begeleiden van projecten heeft Stem van Afrika een contract met de Duitse organisatie CAMECO (Catholic Media Council). Dat contract is in 2022 vernieuwd, met een looptijd van drie jaar. In een Memorandum of Understanding is vastgelegd dat een variabele factor in de financiering wordt geschrapd en dat de twee organisaties meer als partners zullen optrekken dan als leverancier - klant. Dat heeft geen financiële consequenties, voor de komende jaren is een bijdrage van €20.000 vastgelegd, de helft als grant en de andere helft als bijdrage in de kosten.

3c. Frans-Koensfonds FKF

Oud-voorzitter Frans Koens heeft een deel van zijn bezittingen aan Stem van Afrika nagelaten. De afwikkeling hiervan is in 2013 (na afsluiting van het balansjaar) voltooid. In 2016 heeft de Stem nog een legaat van ca. €73.000,- gekregen uit de erfenis van Frans Koens door de afwikkeling van de stichting Communicatie en Cultuur. Dit bedrag is toegevoegd aan het Frans Koensfonds.

Het bestuur heeft destijds besloten om dit geld apart te houden voor projecten die (net) buiten de uitgangspunten van het position paper van 2015 vallen, maar wel voldoen aan het algemene uitgangspunt dat ze ten goede komen aan emancipatie van bevolkingsgroepen via radio en aan radio verwante media. In principe wordt er jaarlijks €37.500 uit dit Frans Koensfonds beschikbaar gesteld. Voor grote projecten die kunnen leiden tot een structurele sectorontwikkeling kan hiervan worden afgeweken, zowel wat betreft regio, maximaal bedrag en looptijd. Projecten voor dit aparte fonds worden volgens de gebruikelijke procedure gescreend.

Tot 2021 zijn er geen aparte projecten voor het FKF aangewezen, het fonds was €291.366 groot.

In 2021 heeft het bestuur besloten te onderzoeken of de wederopbouw van een compleet radio-station met zender, studio's en redactielokalen in het door een burgeroorlog getroffen Engelstalige deel van Tot en met Kameroen te faciliteren. In 2022 is er ten laste van dit fonds €605 aan advies- en onderzoekskosten uitgegeven, ter verdere voorbereiding van een projectplan. Na veel vertraging en miscommunicatie heeft de consultant in kwestie alsnog een verslag van zijn veldbezoek aan Mamfe (Kameroen) uitgebracht. Daarna is de band met hem verbroken. Verdere stappen zijn afhankelijk van de herbouw van het gebouw waarin het radiostation wordt gehuisvest. De Kameroense overheid heeft toegezegd op korte termijn met de bouw van het onderkomen te zullen beginnen.

3d. Samenwerking Stichting REF FM

Na een presentatie van projectleider Geert van Asbeck in de mei-vergadering heeft het bestuur besloten als proef een samenwerking aan te gaan. REF FM bouwt complete radiostations voor specifieke doelgroepen (vluchtelingen in kampen,

mensen met albino). De vraag is of Stem het interim-management wil financieren: een ervaren persoon uit de regio die de organisatie, economische positie en technische en journalistieke invulling van het radiostation opzet. Stem is bereid de kosten van de eerste zes maanden te financieren, met de mogelijkheid van een verlenging van nog eens zes maanden. In die periode zou duidelijk moeten worden of Stem van Afrika en REF FM strategische partners zouden kunnen worden.

4. Financiën

Het vermogen van de stichting Stem van Afrika is voor het grootste deel belegd in aandelen, vast- goedgefondsen en vastrentende waarden. Het beleggingsbeleid van de stichting Stem van Afrika is gericht op een zodanige vermogensgroei dat de komende 10 jaar gemiddeld de subsidies en de kosten per jaar worden gedekt. Het bestuur heeft eerder (in 2019) besloten dat ook bij lager of zelfs negatief rendement de projectfinanciering kan worden gecontinueerd, waar nodig ten koste van het vermogen.

In 2022 werd aan subsidies voor een bedrag van €114.590 uitgegeven. Aan CAMECO is €20.000 betaald (half subsidie en half organisatiekosten) en de algemene kosten bedroegen €7.772. In 2022 vond een herschikking plaats van de beleggingsportefeuille: er werd voor €308.457 verkocht en €266.144 aangekocht. Het boekjaar 2022 werd afgesloten met een verlies van €409.651.

Per het einde van 2021 bedroeg het vermogen van Stem €2.281.399. Per het einde van 2022 bedroeg het vermogen van Stem €1.854.110

De verdeling van de beleggingsportefeuille, de z.g. assetmix valt binnen de normen van het Treasury Statuut.

5. Bestuurssamenstelling

Het Algemeen Bestuur vergaderde in 2022 twee maal, het Dagelijks Bestuur kwam ook twee maal bijeen.

Het bestuur werd versterkt met de komst van mw. Rosien Herweijer. Het bestuur van de Stichting Stem van Afrika was eind 2022 als volgt samengesteld:

Dagelijks bestuur:

dhr Wim Jansen, voorzitter

dhr. Pieter de Wit, penningmeester

mw. Debora Gebre Musie

Overige bestuursleden:

dhr. Michel Philippart

STICHTING STEM VAN AFRIKA - Bestuursverslag 2022

dhr. Bob van der Winden
mw. Rosien Herweijer

De bevoegdheden van de dagelijks bestuursleden zijn zodanig geregeld met de bank dat alle financiële beslissingen boven de €25.000 euro onder een gezamenlijke bevoegdheid van voorzitter, penningmeester en secretaris vallen.

Eind 2022 waren er nog steeds twee bestuursvacatures. Werving via de het netwerk van de bestuursleden heeft vooralsnog niets opgeleverd. Voorzitter en secretaris gaan andere kanalen aanboren.

Het rooster van aftreden ziet er per december 2022 als volgt uit:

	Jaar van aantreden	Jaar van aftreden
De Wit	2015	2025
Philippart	2017	2027
Jansen	2018	2023
Van der Winden	2020	2025
Gebre Musie	2020	2025
Herweijer	2022	2027

Accountant: Meester & Kuiper tot en met jaarrekening 2021)

Administrateur: Rood & Van Hooff

Statuten: Laatstelijk gewijzigd op 4 januari 2001 bij notaris L. Davina te Hilversum

Inschrijving: Kamer van Koophandel onder nummer 41192548

ANBI-status, RSIN 8079.01.54

Verslag: Wim A.E. Jansen, juni 2023
